

Quina vergonya

LLUÍS FOIX / Periodista

AVUI, 18 de novembre del 2009

És inevitable que hi hagi pobres, fam i misèria al món, però no tanta ni que afecti tants milions de persones. La Cimera Mundial Sobre Seguretat Alimentària s'inaugurà a Roma sense la presència dels països més rics, llevat de Silvio Berlusconi, que hi era perquè la FAO té la seu a Roma i no se'n podia escapolar. El títol mateix de la conferència és un eufemisme indecent. No es tracta de parlar de seguretat alimentària sinó de la fam que pateixen mil milions de persones al món. La seguretat pot encobrir qualsevol concepte i desfigurar la realitat de tal manera que per seguretat es defensa la llibertat, l'espionatge (cas Barça), les guerres o també la mentida. Vivim en un món amb tanta seguretat que ens sentim cada vegada més insegurs. Visca la seguretat.

EL SECRETARI GENERAL DE LES NACIONS UNIDES, Ban Ki-moon, inaugurà la conferència a Roma dient que "avui moriran 17.000 nens al món", un cada sis segons. Amb una part dels diners que s'empren en armes o bé en el rescat d'institucions financeres que han fet fallida per la mala gestió dels seus executius multimilionaris, es podria mitigar considerablement la fam al món. El director general de la FAO, el senegalès Jacques Diouf, quantificà en només 44.000 milions de dòlars a l'any els necessaris per combatre amb eficàcia la gana de tantes persones arreu del món. Parlem de la pandèmia de la grip A que afecta els ciutadans dels països rics amb tota mena de detalls, dels perills que comporta i dels acadèmics i polítics que mostren la seva preocupació, i en canvi ens rellisca el que està posant fi a la vida de milers de nens i

adults que moren famèlics. No els falten vacunes, sinó que no tenen el més imprescindible per sobreviure i es moren de gana.

EL PRESIDENT DE BRASIL, LULA DA SILVA, digué a Roma que la fam és la més terrible arma de destrucció massiva, perquè un món de misèria i gana posa en perill la pau del món. Seria interessant que l'èmfasi universal per la lluita contra el canvi climàtic s'apliqués també amb la mateixa rotunditat per reduir el malviure de tants milions de persones, mentre una part del planeta viu en l'opulència, encara que passi per una crisi econòmica com la que vivim.

ABANS DE LLANÇAR UN CRIT D'ANGOIXA perquè les grans potències dediquin més recursos materials i humans a redreçar la misèria, cal assenyalar també que les autocràcies i tiranies del Tercer Món són les responsables més directes que la seva gent es mori de gana i no pugui sortir del pou de la ignorància. Què hi fa Robert Mugabe a Roma encapçalant una delegació de 60 persones mentre la seva gent a Zimbàbue ha perdut tota esperança d'una vida digna? Com es pot permetre que el dirigent libi, Muammar al-Gaddafi, terrorista confés i després exonerat per Occident, organitzi una festa amb 200 noies contractades per una agència d'hostesses? Els requisits per a la festa eren tenir una edat entre d'18 i 35 anys, ésser guapes i anar ben vestides, això sí, sense escot ni faldilla curta. Cadascuna va rebre 50 euros i un Alcorà del president libi.

HO DEIA EL PRESIDENT OBAMA en el seu primer discurs oficial a l'Àfrica a començaments d'any. Davant d'un públic seleccionat de Ghana digué que es poden fer moltes coses per reduir la pobresa al continent africà, però res no serà eficaç si les autoritats locals no permeten que els ajuts

arribin als seus destinataris sense que es perdin pel camí bona part dels aliments i dels dòlars que vénen del primer món.

PERÒ OCCIDENT, I MOLT PARTICULARMENT Europa, no es pot desentendre d'aquests greus problemes a les seves excolònies perquè els seus actuals dirigents siguin corruptes o autoritaris. Europa ha estat el centre del món durant segles. Per les seves idees, la seva industrialització, els seus talents, la seva força i el seu domini. Anglaterra, França, Alemanya, Portugal, Bèlgica, Itàlia i també Espanya colonitzaren Àfrica com qui compra una finca i l'explota tant com pot. El rei Leopold dels belgues tenia com a propietat particular tot el Congo. Portugal proclamava que no era un país petit exhibint les possessions de Moçambic i Angola. França ocupava bona part de l'Àfrica occidental, i Anglaterra dominava el sud i l'est del continent.

FA 150 ANYS, QUI MÉS TERRITORIS TENIA, més important era, a Europa. El que avui és el Tercer Món eren colònies europees de les quals es treien recursos, s'explotava la seva gent fins i tot quan l'esclavatge s'havia abolit, i s'hi exportava la manera de viure d'Europa però sense tenir el detall d'atorgar les llibertats a la gent.

ELS NOUS ESTATS INDEPENDENTS tenen molta gent, orgull patriòtic, molts recursos naturals, però no tenen coneixements, ni infraestructures, ni sanitat ni tampoc educació. Durant més de dos segles s'hi anava a dominar-los, a fer-los partícips dels valors occidentals i a deixar-los les creences europees. Hi havia i encara hi ha, és cert, moltes persones i organitzacions que sempre han ajudat tots els que han pogut per tal que tinguessin una vida més digna i més humana. Ho feien i ho fan per altruisme i per coherència.

PERÒ NI ELS GOVERNS EUROPEUS ni els nous dirigents dels Estats independents s'han preocupat d'una humanització generosa i eficaç de tants milions de persones. Causa angúnia, per no dir fàstic, veure com els millors i més valents d'aquests països s'atreveixen a arriscar la seva vida per tal d'arribar a Europa o als Estats Units i entrar en el circuit del benestar material. Se'ls deporta o se'ls interna en camps d'immigració. Als qui no tenen papers se'ls interroga pel carrer i algun polític encara té la barra de dir que hi ha un percentatge majoritari de presos que són de fora. Ja sé que no es poden obrir les portes i que vingui qui vulgui. Però sí que es pot prendre més seriosament i més intel·ligentment l'ajut al Tercer Món. Lawrence d'Aràbia, que coneixia molt bé la situació al Pròxim Orient, arribà a la conclusió que és millor que ho facin ells imperfectament que no pas nosaltres perfectament.

EL TERCER MÓN DEMANA ALIMENTS i s'ha de fer tot el possible perquè arribin a la destinació final. Però, una vegada més, el que millor pot fer fora la fam i la misèria d'aquells pobles és portar-los educació per tal que ells mateixos es puguin administrar i viure una existència més humana.